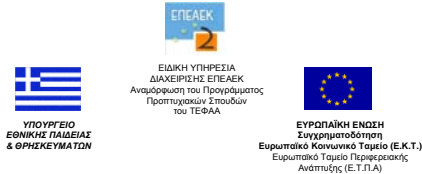

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΕΠΕΑΕΚ:
ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ
ΤΕΦΑΑ ΠΘ – ΑΥΤΕΠΙΣΤΑΣΙΑ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Διάλεξη 2. Βασικές έννοιες - Τύποι έρευνας

Βασικές έννοιες - Τύποι έρευνας

Επιστημονικές θέσεις
Νόμος - Αρχή - Θεωρία - Μοντέλο - Υπόθεση

Θεωρητική έρευνα / Εφαρμοσμένη έρευνα
Εργαστηριακή έρευνα / Έρευνα πεδίου

Αναλυτική έρευνα
ιστορική
φιλοσοφική
ανασκόπηση

Περιγραφική έρευνα
δημοσκόπηση
μελέτη συσχετισμών
περιπτωσιολογική μελέτη

Πειραματική έρευνα

Ποιοτική έρευνα

Η φύση της επιστήμης

Η επιστήμη είναι μια δραστηριότητα που συμβάλει στη συστηματική πληροφόρηση για τον κόσμο. Η δουλειά του ερευνητή είναι να ανακαλύπτει νέα δεδομένα και πληροφορίες και να τα προσθέτει στα ήδη υπάρχοντα.

Αναζήτηση της γνώσης των πραγμάτων

Kerlinger, 1986

Η λειτουργία της επιστήμης

Η λειτουργία της επιστήμης είναι να καθιερώνει γενικούς **νόμους** σχετικά με κατάσταση των γεγονότων με τα οποία ασχολείται, και συνεπώς να επιτρέπει τη σύνθεση γνώσης από ξεχωριστά γεγονότα, και να αποσκοπεί σε αξιόπιστες προβλέψεις 'άγνωστων' (που δεν έχουν συμβεί) γεγονότων.

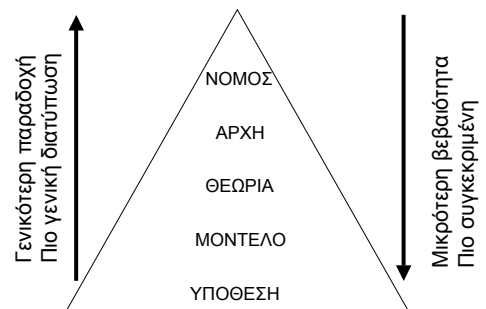
Braithwaite, 1955

Επιστημονική έρευνα

... συστηματική, ελεγχόμενη, κριτική εξερεύνηση φαινομένων με βάση τη **θεωρία** και **υποθέσεις** που διατυπώνονται για τη σχέση μεταξύ τέτοιων φαινομένων.

Kerlinger, 1986

Ιεράρχηση επιστημονικών θέσεων

Mason & Bramble, 1978

Νόμος & Αρχή

- Νόμος

δήλωση για τη σχέση δύο ή περισσότερων μεταβλητών, όταν η σχέση είναι σταθερή και αμετάβλητη

- Αρχή

λιγότερο τεκμηριωμένη, αλλά αξιόπιστη θέση

Θεωρία

... μία σειρά διατυπώσεων σχετισμένων εννοιών, ορισμών και προτάσεων η οποία παρουσιάζει μια συστηματική άποψη για φαινόμενα, καθορίζοντας **σχέσεις μεταξύ μεταβλητών** με σκοπό την **ερμηνεία** και **πρόβλεψη** των φαινομένων.

Kerlinger, 1986

- Ενδιαφέρον
- Γενίκευση
- Επαλήθευση
- Διατύπωση
- Χρήση

Kelly, 1955

Μοντέλο

... σειρά υποθέσεων για τις σχέσεις μεταξύ μεταβλητών, λιγότερο περιληπτικά και με μικρότερη γενίκευση από τη θεωρία

Υπόθεση

... υποθετική δήλωση για τη σχέση δύο ή περισσότερων μεταβλητών

... γεννιούνται από τη θεωρία

... δηλώνουν κατά συνθήκη σχέσεις (αν A, τότε B)

Kerlinger, 1973

Υποθέσεις

... δηλώνουν αναμενόμενες σχέσεις μεταξύ μεταβλητών

... υποδηλώνουν πως ερευνητικά θα ελεγχθούν

... προϋποθέτουν ότι οι μεταβλητές είναι μετρήσιμες

Μορφές έρευνας I

A. Βασική έρευνα

θεωρητική έρευνα
εξέταση μοντέλων και θεωριών

B. Εφαρμοσμένη έρευνα

πρακτική έρευνα
εξέταση 'υπαρκτών' - 'πραγματικών' προβλημάτων

Παραδείγματα

A. Η σχέση στάσεων και πρόθεσης συμπεριφοράς

B. Οι παρενέργειες της πρόσληψης του X συμπληρώματος διατροφής

Μορφές έρευνας II

- A. Πεδίου
σε πραγματικό χώρο
σε φυσιολογικές συνθήκες
- B. Εργαστηριακή
σε τεχνητές συνθήκες
ελεγχόμενη

Παραδείγματα

- A. Η σχέση άγχους και απόδοσης στην σκοποβολή
B. Η σχέση ηλικίας και χρόνου αντίδρασης

Άσκηση

Αναγνωρίστε τον τύπο έρευνας στα άρθρα.
Θεωρητική / Εφαρμοσμένη
Πεδίου / Εργαστηριακή

Τύποι έρευνας

Αναλυτική έρευνα

- Ιστορική
- Φιλοσοφική
- Ανασκόπηση – Μετα-ανάλυση

Περιγραφική έρευνα

- Δημοσκοπήση
- Συσχετιστική έρευνα / Μελέτη συσχετισμών
- Περιπτωσιολογική έρευνα

Πειραματική έρευνα

Ποιοτική έρευνα

Τύποι έρευνας

Αναλυτική έρευνα

Σε βάθος έρευνα και αξιολόγηση **διαθέσιμων πληροφοριών** με σκοπό την ερμηνεία σύνθετων φαινομένων.

- Ιστορική
- Φιλοσοφική
- Ανασκόπηση – Μετα-ανάλυση

Τύποι έρευνας

Αναλυτική έρευνα

- Ιστορική
Ασχολείται με γεγονότα τα οποία έχουν ήδη συμβεί. Έχει ως σκοπό την διαφύλαξη γεγονότων, αλλά και την ανακάλυψη πτυχών και πληροφοριών που μπορεί να ερμηνεύσουν ή να αλλάξουν την υπάρχουσα ερμηνεία γεγονότων. Τέλος σε μερικές περιπτώσεις αποσκοπεί στην προσπάθεια πρόβλεψης μελλοντικών γεγονότων με βάση το παρελθόν.

Παράδειγμα

Λινάρδος, Π. (1999). Ταξίδι στη γέννηση και στις ρίζες του θεσμού των Βαλκανικών Αγώνων (1924-1928). Άθληση και Κοινωνία, 23, 17-26.

Τύποι έρευνας

Αναλυτική έρευνα

- Φιλοσοφική

Ασχολείται με τη κριτική διερεύνηση ιδεών, αντιλήψεων, εμπειριών και γενικότερα μεθόδων διερεύνησης της 'πραγματικότητας' (μοναδικής ή πολλαπλής).

Παράδειγμα

Sparkes, A. (1986). Beyond description: The need for theory generation in physical education. Physical Education Review, 9, 41-48.

Τύποι έρευνας

Αναλυτική έρευνα

- Ανασκόπηση – Μετα-ανάλυση

Κριτική αξιολόγηση ερευνητικών ευρημάτων σε κάποιο συγκεκριμένο θέμα. Αφορά ανάλυση, αξιολόγηση και σύνθεση πληροφοριών για την εξαγωγή αξιόπιστων συλλογικών συμπερασμάτων.

Παράδειγμα

Kleine, D. (1990). Anxiety and sport performance: A meta-analysis. Anxiety Research, 2, 113-131.

Τύποι έρευνας

Περιγραφική έρευνα

- Δημοσκόπηση

Μελέτη μιας υπάρχουσας κατάστασης. Συγκέντρωση πληροφοριών από μέρη πληθυσμών (π.χ. φοιτητές, καρδιοπαθείς) με σκοπό να δημιουργηθούν βάσεις δεδομένων για γενικεύσεις και νόρμες, και συγκρίσεις με άλλους πληθυσμούς.

Παράδειγμα

Θεοδωράκης, Γ., & Παπαϊωάννου, Α. (2001). Το προφίλ μαθητών με βάση υγιεινές και ανθυγιεινές συμπεριφορές: Σχέσεις με τον αθλητισμό. Ψυχολογία.

Τύποι έρευνας

Περιγραφική έρευνα

- Συσχετιστική έρευνα - Μελέτη συσχετισμών

Αξιολόγηση μεταβλητών (π.χ. φυσιολογικών, ψυχολογικών) με σκοπό τον καθορισμό σχέσεων μεταξύ τους (ανεπαρκής για καθορισμό σχέσεων αιτίας – αποτελέσματος).

Παράδειγμα

Χατζηγεωργιάδης, Α., & Χρόνη, Σ. (2003). Στρατηγικές αντιμετώπισης αντίξοων καταστάσεων στην κολύμβηση: Έλεγχος και επιλογές στρατηγικών. Αναζητήσεις στη Φυσική Αγωγή & τον Αθλητισμό, 1, 19-26.

Τύποι έρευνας

Περιγραφική έρευνα

- Περιπτώσιολογική μελέτη

Λεπτομερής συγκέντρωση πληροφοριών σχετικές με ένα άτομο (ή επίσης, ένα οργανισμό, μία κοινότητα), με σκοπό τη διερεύνηση των μοναδικών χαρακτηριστικών του (σαν οντότητα, ή σε σχέση με άλλα).

Παράδειγμα

Jowett, S (2003). When the honeymoon is over: A case study of a coach-athlete dyad in crisis. The Sport Psychologist, 17, 444-460.

Τύποι έρευνας

Πειραματική έρευνα

Η πιο επιστημονικά αποτελεσματική έρευνα για τον καθορισμό της σχέσης αιτίας και αποτελέσματος. Μελετά τη σχέση μεταξύ **μεταβλητών πρόβλεψης** (ανεξάρτητη μεταβλητή/ές - αιτία) και **μεταβλητών αποτελέσματος** (εξαρτημένη μεταβλητή), σε συνθήκες ελέγχου, προσπαθώντας δηλαδή να ελέγξει την επίδραση άλλων εξωτερικών μεταβλητών.

- Έλεγχος
- Διαμόρφωση συνθηκών μεταβλητής/ών πρόβλεψης
- Αξιολόγηση αποτελέσματος

Παράδειγμα

Πασάλης, Β., Κουτεντάκης, Γ., Γιάκας, Γ., & Τζιαμούρτας, Α. (2004). Μυϊκή απόδοση μετά από έκκεντρη προπόνηση με διαφορετικό μήκος μυός. Αναζητήσεις στη Φυσική Αγωγή & τον Αθλητισμό, 2, 12-17.

Τύποι έρευνας

Ποιοτική έρευνα

Σε βάθος αναζήτηση και συλλογή πληροφοριών βασισμένα σε αναλυτική παρατήρηση και μακροχρόνιες συνεντεύξεις (συζητήσεις, εξιστορήσεις).

- Δεν στηρίζεται σε υποθέσεις
- Η θεωρία διαμορφώνεται με βάση τα εκάστοτε δεδομένα
- Είναι σχετικά υποκειμενική, με τον ερευνητή, αλλά και τον συμμετέχοντα, να έχει σημαντικό ρόλο στην ερμηνεία των αποτελεσμάτων.

Παράδειγμα

Goodson, I. (1991). Studying teachers life: Some answers to the questions why? And how? Proceedings, annual meeting American Educational Research Association, Boston.

Άσκηση

Αναγνωρίστε τον τύπο έρευνας στα άρθρα.

- (1) Αναλυτική
(α) ιστορική (β) φιλοσοφική (γ) ανασκόπηση
- (2) Περιγραφική
(α) δημοσκόπηση (β) μελέτη συσχετισμών (γ) περιπτώσιολογική
- (3) Πειραματική
- (4) Ποιοτική

Βασικές έννοιες - Τύποι έρευνας

Προτεινόμενη βιβλιογραφία

Μπαγιάτης, Κ. (1997). Μεθοδολογία έρευνας στη φυσική αγωγή. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Χριστοδουλίδη.

Καμπίτσης, Χ & Χαραχούσου-Καμπίτση, Υ. (1999). Τεχνικές έρευνας στις αθλητικές επιστήμες. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Μαϊάνδρος.

Thomas, J. R. & Nelson, J. K. (1996). Research methods in physical activity. Champaign, IL: Human Kinetics.